پیامک ۲۰۰۰۸۰۸۰۸۰۲
اگر مطلب این صفحه را می‌پسندید عدد ۴ را پیامک کنید

علیرضا مجلل

وی در برنامه‌های کودک رادیو گیلان، ادبیات و ارتش گویندگی می‌کرد. سپس در یک گروه تئاتر وابســـته به اداره فرهنگ و هنر مشغول به کار شد که نام این گروه آتوسا بود و دوستانی چون انوش نصر، بشری و ابراهیم ضمیر در آن حضور داشتند.

گزارشی از عملکرد معاونت سیما در تولید سریال‌های فاخر

میراثی از بدهی‌ها با درجه «الف ویژه»!

عسل آذرپور

عزت‌اله ضرغامی پس از ده سال صداوسیما را ترک کرد و هنگامه رفتنش این سازمان را با پدیده‌های مشکل‌زا به مدیر تازه سپرد که شاید به‌زودی قابل حل نباشد. بحرانی زاییده بدهی‌های گسترده سازمان صداوسیما، ســـازمان عریض و طویل با هزینه سرسام‌آور که بخش اعظمی از این به تهیه‌کنندگانی مربوط می‌شود که پروژه‌های فاخر سیما را در دست تولید دارند. در طول حضور علی دارابی فهرســـتی از پروژه‌ها با عنوان فاخر در دستور کار معاونت سیما قرار گرفت که به جز سه نمونه هیچ‌کدام نتوانستند در دوران حضور او در معاونت سیما به تولید برسند.

سیمای بدهکار و بحران بودجه سرنوشت علی دارابی

علی دارابی رمضان ســـال ۸۹ با حکم عزت‌اله ضرغامی بر مسند معاونت سیما و به جای سیدمرتضی میرباقری نشســـت. اگرچه یادآوری این نکته لازم است که دارابی زمانی معاونت سیما را در دســـت گرفت که تنها پس از گذشت دو ماه سازمان با بحران مالی روبه‌رو شد. بحرانی که بخش عظیمـــی از آن به خاطر تحریم‌هـــا و انقباض بودجه‌هـــای دولتی صورت گرفت. با وجـــود این در یک بررسی تاریخی نسبت به وضعیت سیما در زمان تحویل به علی دارابی، می‌توان مقایسه‌ای میان سیمای تحویل گرفته شده و سیمای تحویل داده شده انجام داد. دارابی در همان بدو ورود به سازمان، سه سریال مناسبتی ویژه رمضان را روی آنتن تحویل گرفت. «جراحت»، «در مسیر زاینده رود» و «ملکوت» که آن‌ها را شـــاید بتوان آخرین نسل از سریال‌های موفق مناســـبتی سیما دانست. پس از آن سریال‌های ویژه رمضان، محرم و نوروز دچار نزول کیفی شدند. به جز مجموعه‌های «پایتخت»، «مادرانه»، «مدینه»، «چک برگشتی»، «پژمان» و چند نمونه نادر دیگر ســـایرین علاوه بر نارضایتی مخاطب، بســـیاری از تولیدکنندگان را نیز معترض کرد. همچنین عملکرد او درخصوص تولید سریال‌های ویژه اگر در ادامه سیاست پیشتر قوام یافته سیما بود، اما به سرانجام موفقی نرسید.

دارابی هنگام حضور در معاونت سیما سه پروژه الف ویژه «سرزمین کهن»، «در چشـــم باد» و «مختارنامه» را از معاونت قبلی تحویل گرفته بود. پروژه‌هایی که در طول حضور او هر سه به آنتن رسیدند. اگرچه اولی ناکام از آنتن حذف شد، اما دو مورد دیگر مورد توجه مخاطب سیما قرار گرفتند و به مجموعه‌های پرمخاطب تبدیل شدند که حالا پس از گذشت ســـال‌ها هنوز خوراک شبکه‌های استانی و گاه شبکه‌های اصلی ســـیما را تأمین می‌کنند. همین مقبولیت که به واسطه دو پروژه الف ویژه در معاونت سیما و در زمان حضور علی دارابی اتفاق افتاد موجب شد که او به فکر استفاده از این ظرفیت و سروسامان دادن تولیدات گسترده در این زمینه باشد.

به همین ترتیب او با شورای منتخب بعد از اولویت بندی موضوعات و سریال‌ها، تولید حدود ۲۰ عنوان سریال الف ویژه را در دستور کار معاونت سیما قرار داد و بدین ترتیب سیما موظف شد با اختصاص بودجه‌های میلیاردی دست به تولید مجموعه‌هایی بزند که اقبال مخاطب را به همراه می‌آورد، و بدین واسطه بخشی از ریزش مخاطبی که در طول سال‌ها برای صداوسیما رخ داده بود را جبران کند.

با وجود این دستور کار در زمان تحویل معاونت سیما خوب پیش نرفت و معاونت ســـیمای تحویل داده به علی‌اصغر پورمحمدی را با یک فهرست طولانی از پروژه‌هایی مواجه کرد که در آن میان تنها دو پروژه مراحل تولید را پشـــت سرمی‌گذاشتند و باقی همه در میانه راه یا مراحل تحقیق و نگارش متوقف شده بودند.

«معمای شـــاه» پروژه‌ای که سه ســـال از آغاز ساختش می‌گذرد، یکی از دو سریالی بود که در طول دو سالی که تولید را آغاز کرد بارها دچار توقف در تولید شد و همچنان نیز نتوانسته از سد بحران مالی عبور کند. دیگری سریال «کیمیا» بود که برخلاف مشکلات مالی سر راه، توانست فاز اول تولید خود را بدون توقف پشت سر بگذارد و هنوز هم با وجود مشکلات فاز اول و دوم را ادامه دهد، اما به جز این دو، پروژه ویژه دیگری در میان آن فهرست وجود داشت که در روزهای پایانی وضعیت متفاوتی نسبت به سایرین پیدا کرد و آن سریال مسعود جعفری‌جوزانی است که در آخرین روزهای حضور مدیران سازمان، با خبری از آغاز پیش‌تولید وارد مرحله جدی‌تری شد. درحالی که مابقی سریال‌ها همگی در مرحله تحقیق و نگارش باقی ماندند و همواره علت تعویق روند ساخت، مسائل مالی صداوسیما عنوان شد. «پوریای ولی» را می‌توان چشمگیرترین نمونه ســـریال‌های فاخر دانست. اما داســـتان «پوریای ولی»، مســـعود جعفری‌جوزانی و عزت‌اله ضرغامی چه بود که از میان سایر تولیدات پس از ۱۷ســـال انتظار در آخرین لحظات حیات ریاست ضرغامی به مرحله تولید رسید.

اتفاقی کـــه تنها گریبـــان پروژه‌های فاخـــر را نگرفته و سریال‌های معمولی ســـازمان را نیز درگیر کرد تا آن‌ها متوقف شده و نیمه‌کاره بمانند. این مشکل به گفته رئیس سازمان، معاون سیما و ســـایر مدیران میانی، برگرفته از وضعیت اقتصادی کشور و بحران ناشی از تحریم‌ها بود، اما آنچه پس از گذشت حدود ۴ سال و با وخیم شدن اوضاع برای برنامه‌سازان و تهیه‌کنندگان تلویزیون نیز جای سؤال دارد، این اســـت که آیا با مدیریت صحیح نمی‌شد مقابل عواقب ناشـــی از بحران کمبود بودجه، تعطیلی پروژه‌ها، نزول کیفی تولیدات و... را گرفت!؟

اداره کلی که از پس تولید پروژه‌های فاخر برنیامد

زمانی که تولید پروژه‌های الف ویژه در تلویزیون به‌عنوان یکی از سیاست‌های مشخص معاونت سیما شناخته شد، تأکید بر لزوم برخورداری ســـیما از چنین پروژه‌هایی در ســـال ۸۹ در قالب طرحی برای تشکیل اداره مجزایی در سیما مطرح شـــد. اداره‌ای که پیش‌تر با عنوان گروه الف ویژه و با مدیریت سیدمجید میرمیران اداره می‌شد و در طرح جدید دارابی، این اداره کل نمایش سیما به مدیریت دکتر تاجبخش فنائیان نظارت بر تولید این پروژه‌ها را در اختیار گرفت.

با وجود این که به نظر می‌رســـید با تشـــکیل این اداره و تفکیک ساخت پروژه‌های الف ویژه از فعالیت‌های معاونت سیما، این تولیدات به طور عادی به کار خود ادامه دهند و دچار مشکلی نشوند، اما از عناوینی که علی دارابی اعلام کرده بود، هیچ‌کدام به سرانجام نرسیدند. هرچند همواره مسائل مالی درخصوص به پایان رســـیدن این پروژه‌ها مطرح بوده اســـت اما مدیرکل اداره نمایش در ارتباط با مســـائل مالی می‌گوید: «من بیشتر سرگرم رسیدگی به بحث محتوایی ســـریال‌های الف ویژه هستم و از مسائل مالی تلویزیـــون بی‌اطلاعم. امیـــدوارم برنامه‌ریزی‌های سازمان به گونه‌ای پیش برود که طبق نظر آقای دارابی، پخش سریال‌های الف ویژه به دو سریال در سال برسد و سریال‌های خوبی برای مخاطبان آماده کنیم».

حالا سه سالی می‌شود تکلیف ۱۶ پروژه فاخری که علی دارابی پیش‌تـــر قول آغـــاز آن را در دوران خود داده بود، نامشخص مانده است. دارابی اردیبهشت سال ۹۱ از آغاز پروسه تولید ۱۶ پروژه الف ویژه در سیما خبر می‌دهد و می‌گوید: «اکنون طرح و نگارش فیلمنامه سریال‌هایی با محوریت شخصیت‌های معاصر همچون شهید مطهری، حضرت امام خمینی(ره)، برادران زین‌الدین و شهیدحسن طهرانی‌مقدم در حال انجام دادن اســـت. مجموعه‌های «سلمان فارسی» داوود میرباقری، «شهید باکری» احمد مرادپور و «شهید بروجردی» جمال شورجه و «چمران» جلیل ســـامان نیز در مرحله پایانی نگارش طرح اســـت. سریال‌های «فصل بی‌پروایی» فریدون جیرانی، «حضرت ابوطالب» نوشـــته حســـن میرباقری و محمد بیران‌وند، «حضرت موسی» فرج‌اله سلحشـــور، «صیاد شیرازی» نوشـــته فرهاد توحیدی، «خواجه نصیرالدین طوسی» نوشته حامد عنقا، «آخرین دربار، آخرین شاه» ابوالقاسم طالبی و «صاعقه خاموش» مجتبی راعی مرحله طرح را پشت سر گذاشته و در مرحله نگارش فیلمنامه هستند.

تقسیم بودجه برای پر کردن آنتن‌های خالی شبانه

این درحالی اســـت که ســـایر پروژه‌ها همگی در مراحل مختلفی از تحقیق و نگارش فیلمنامه تا آماده‌سازی مراحل تولید (پیش‌تولید) مانده‌اند و دلیل نیز جز کمبود بودجه سازمان نیســـت. اتفاقی که به واســـطه سیاست معاونت وقت سیما برای خالی نماندن آنتن‌های شبانه هزینه لازم پروژه‌های میلیاردی میان مجموعه‌های دیگر تقسیم شد. بدین ترتیب از آنچه درخصوص این ســـریال‌ها پیش‌تر اعلام شد تا آنچه امروز به علی‌اصغر پورمحمدی تحویل داده شد تنها پروژه «پوریای ولی» وارد مرحله پیش‌تولید شد. سریال «سرزمین کهن» کمال تبریزی که تولید شد در آغاز نمایش و تنها پس از سه قسمت توقیف شد و هنوز سرنوشت تولید فاز سوم آن مشخص نیست. دیگری سریال پرخبر و بی‌ســـرانجام «معمای شـــاه» محمدرضا ورزی است که درگیر تعطیلی‌های موقتی است که از سال ۹۰ گریبانش را گرفته و در طول چند هفته اخیر پس از دو ماه تعطیلی بار دیگر روند تولید را از سر گرفت. و همین‌طور سریال «چمران» جلیل سامان، دیگر پروژه‌ای است که در مرحله پیش‌تولید باقی مانده اســـت. نکته قابل توجه که بحران را بیشتر از آن چیزی که اعلام می‌شود مشخص می‌کند تعطیلی چندین مجموعه اســـت که در فهرست فاخر یا میلیاردی سازمان هم قرار نداشتند!

ســـریال «حضرت موسی» که قرار اســـت به کارگردانی فرج‌اله سلحشور ساخته شـــود، بنا به برآورد کارگردان بودجه‌ای برابر با ۱۷۰ تا ۱۸۰ میلیارد نیاز دارد. بودجه‌ای که به گفته کارگردان برای یک ســـریال ۷۲ قســـمتی و ۶ فیلم ســـینمایی هزینه می‌شـــود، اما با کمبود بودجه صداوسیما مواجه شده و درنتیجه به تعویق افتاده است.

روند تعطیلی تولیدات تلویزیون تنها گریبان آثار فاخر یا الف ویژه را نگرفته و به اپیدمی تولید تبدیل شده است.

سریال «یادداشـــت‌های یک زن خانه‌دار» که قرار بود به کارگردانی مسعود کرامتی برای شبکه چهار آماده شود، حالا دو ماهی می‌شود که به دلیل کمبود بودجه این شبکه و کلیت سازمان تعطیل شده است. درحالی که کرامتی معتقداست مدیر شبکه می‌توانست با یک مدیریت صحیح بودجه لازمه این سریال کم‌هزینه را فراهم کند تا این کار نیمه کاره رها نشود.

مجموعه «آمین» به کارگردانی منوچهر هادی که قرار بود در ۱۳ قسمت برای هفته نیروی انتظامی امسال روی آنتن برود نیز با توقف مواجه می‌شود. کارگردان این مجموعه از مشکلات مالی سیمافیلم می‌گوید که نتوانسته تعهد مالی خود را نسبت به پروژه ادا کند و به این واسطه بیش از یک هفته است که گروه تولید و بازیگران، کار را تعطیل کرده و به انتظار بودجه هستند.

پرونده «پوریای ولی» باز شد

«پوریای ولی» پروژه فاخر صداوســـیما که در فهرست اعلامی علی دارابی حضور داشـــت، تنها پروژه‌ای بود که در طول دوران ریاست عزت‌اله ضرغامی و معاونت دارابی با وجود توقف‌هایی که بارها با عنـــوان نگارش فیلمنامه توجیه شـــد، در پایان حضور ضرغامـــی وارد فاز تازه‌ای شد. این سریال که ۲۰ســـال پیش نخستین حرف‌ها حول ساختنش آغاز شده بود، سرانجام چهار سال پیش در دایره مباحث جدی ساخت سریال قرار گرفت.

جعفری‌جوزانی که کارگـــردان، فیلمنامه‌نویس و طراح ساخت این سریال است، نخستین‌بار طرح این داستان را در نسخه سینمایی سال ۷۳ به عزت‌اله ضرغامی، معاون وزیر ارشاد وقت ارائه می‌دهد. به گفته او آن زمان ۱۷هزار دلار هزینه سفر و تحقیقاتی می‌شود که به‌واسطه تأیید و توجه ضرغامی نســـبت به فیلمنامه کلیـــد می‌خورد، اما درنهایت پروژه متوقف می‌شـــود. او تغییر و تحولات سیاسی را مسبب توقف این مجموعه در آن زمان می‌داند، اما نکته قابل توجه انتظار ۱۷ ساله این پروژه برای تولید است که طرح اولیه آن همان زمانی مطرح شد که عزت‌اله ضرغامی در کسوت رئیس معاونت سینمایی وقت وزارت ارشاد قرار گرفت. ۱۷ سال گذشـــت و «پوریای ولی» در اردیبهشـــت ۹۲ خبر پایان مراحل نـــگارش فیلمنامه و نزدیکی پروژه به پیش‌تولید اعلام می‌شـــود. در آن زمان سریال در ۳۶ قسمت طراحی شده و فهرست اولیه بازیگران نیز بنا به تأکید کارگردان بـــه ترکیبی از حضور ژاله علو، محمدعلی کشـــاورز، علی نصیریان، داریوش ارجمند و جمشید مشایخی مشخص شده است. سایر بازیگران نیز بنا به ثبت‌نام در سایتی که به نام این مجموعه راه‌اندازی شده است، انجام می‌شود. علاوه بر این، خبر ساخت استودیوی ویژه جلوه‌های بصری این مجموعه اولین‌بار در این تاریخ عنوان می‌شود. با وجود این جوزانی می‌گوید با توجه به آماده بودن فیلمنامه، تأخیر در آغاز پیش‌تولید به دلیل مشکلات بودجه صداوسیما بوده است. او چند ماه بعد نیز بر آغاز تولید این سریال تا پایان سال ۹۲ تأکید می‌کند.

> بنا به این آمار و ارقام چنین به نظر می‌رسد که با وجود گمانه‌زنی‌هایی که تاکنون وجود داشته، صداوسیما پس از تحویل به مدیریت جدید علاوه بر کارنامه قابل قبول (از منظر معاون سیما) سایر تولیداتی را که با عنوان پروژه‌های الف ویژه به اتمام نرسانده یا آغاز نکرده است، به عنوان یک میراث به مدیر جدید تحویل خواهد داد. چنین است که در مراسم تودیع و معارفه علی دارابی و علی‌اصغر پورمحمدی، معاونت سیما در چند جمله کوتاه امیدواری خود را برای به سرانجام رساندن فعالیت‌های دارابی ابراز می‌کند

سکوت خبری برخلاف تأکید اولیه

برخلاف تأکید و قول آغاز پروژه، «پوریای ولی» در شش ماهه دوم سال ۹۲ و چهارماه نخســـتین ۹۳ در سکوت خبری فرو می‌رود، در علت‌یابی آن مسئله‌ای جز بحران مالی عنوان نمی‌شود، تا این که محمدرضا معصوم‌زادگان رئیس سیمافیلم در مرداد ســـال ۹۳ از آغاز پیش‌تولید خبر می‌دهد و آن را مبتنی بر انتخاب هنروران می‌داند. درنهایت سه ماه بعد خبر ساخت دکورهای این پروژه بزرگ تلویزیونی در شهرک غزالی رسانه‌ای می‌شود. پس از این خبر، اعلام شد که ســـاخت قطعی «پوریای ولی» پس از پایان پروژه «ایران برگر» جوزانی اعلام می‌شود.

فرصتی برای زمین‌گیر کردن

با یک بررسی کلی نســـبت به عملکرد سریال‌سازی در دوران علی دارابی و توجه به روند مجموعه «پوریای ولی»، مشخص می‌شود که این پروژه درنهایت از سایرین پیشی گرفته تا در آخرین روزهای حضور ضرغامی که از ۲۰ سال پیش نسبت به آن علاقه خاصه داشته، به قطعیت تولید برسد، اما سؤالی که مطرح می‌شود این است که با توجه به گزارش‌هایی که شخص رئیس سابق صداوسیما و معاونت وی تا آخرین روزها اعلام می‌کردند، صداوسیما نتوانست از بحران مالی به وجود آمده در طول چند سال اخیر گذر کند. مشکلاتی که همواره دلیل توقف و تعطیلی تمامی پروژه‌های فاخر و پرهزینه بوده است، پس چطور «پوریای ولی» توانست از مرز بحران گذشته و با وجود کمبود بودجه پیش‌تولید را آغاز کند؟ آیا آغاز تولید این مجموعه، فرصتی بـــرای زمین‌گیر کردن مدیریت جدید تلقی نمی‌شـــود. پروژه‌ای مهم با کارگردانی شناخته شده که امکان وقفه در تولید آن نیست.

از کمبود بودجه تا افزایش مداوم شبکه‌ها!

این درحالی است که عزت‌اله ضرغامی در کنار مشکلات مالی که در چند ســـال اخیر گریبان سریال‌ها و تولیدات ســـیما را گرفته را در اولویت قرار می‌دهد. او مرداد سال ۹۰ در بیست و سومین همایش افق رسانه خبر از افزایش کمی شبکه‌ها در حوزه ملی و برون‌مرزی می‌دهد. ضرغامی درخصوص علت این تصمیم عنـــوان می‌کند، مأموریت هنگامه عزیمـــت ضرغامی از مدیریت رســـانه ملی وارد مرحله پیش‌تولید شد.

اتفاقی که اگرچه در آغاز بنا بـــه اهمیت پرداختن به این شـــخصیت، مهم تلقی شـــده بود، اما بنا به شنیده‌ها، در روزهای آخر انتظار ۱۷ ســـاله، به بهانه دوســـتی دیرین جعفری‌جوزانی و ضرغامی رخ داد. آنچـــه که این ادعا را پررنگ‌تر و واقعی‌تر می‌کند روندی اســـت که این پروژه طی ۴ سال اخیر طی کرده است. هرچند «پوریای ولی» یکی از اسامی یاد شده در لیســـت علی دارابی به عنوان پروژه فاخر (پرهزینه) بود، در طول گذشت این زمان پس از انتشار اخباری مبنی بر توقف یا روند کند، درنهایت به تنها پروژه‌ای از میان مجموعه‌های فاخر تبدیل شد که به نخستین مرحله جدی تولید رسید.

«پوریای ولی» چرا پررنگ شد

جعفری‌جوزانی اردیبهشـــت ســـال ۹۰ از پایان نگارش ۲۶ قسمت این ســـریال خبر می‌دهد. دو سال بعد یعنی ۵ساله اول مدیریت او بر سازمان صداوسیما توسعه کیفی برنامه‌ها بوده و در ۵ ســـاله دوم علاوه بر توســـعه کیفی، افزایش کمی شبکه‌ها در دستور کار قرار گرفته‌اند. هرچند ضرغامـــی در همین همایش بار دیگر بر مشـــکل تأمین بودجه صداوسیما، اشاره می‌کند و می‌گوید: «در صورت تأمین اعتبار می‌توانیم به سرعت سامانه پخش دیجیتال را در سراسر کشـــور فراگیر کنیم.» این تصمیم به گفته ضرغامی بنا به شرایط و موقعیت‌سنجی حضور سیما در جنگ رسانه‌ای دشمنان نسبت به کشور اتخاذ شد. نتیجه این تصمیم، اعلام خبر افتتاح شبکه میان استانی «شما» و نوید پخش آزمایشی شـــبکه «بازار» بود که اکنون به سرانجام رسیده‌اند.

اما باز علی دارابی معاون وقت ســـیما اردیبهشـــت سال جاری و در آستانه اتمام دوران حضور، از اولویت افتتاح سه شبکه جدید و افتتاح رسمی شبکه نسیم خبر داد و گفت: «همه ما تا آخرین روزی که مسئولیت داریم مثل روز اول که قبول کردیم، وظیفه‌مان را دنبـــال می‌کنیم.» بدین ترتیب در هنگامه رفتن ضرغامی، سازمان ۱۸ شبکه ملی، ۱۰ شبکه برون‌مرزی و ۳۴ شبکه استانی داشت.

شاید پروژه‌های نیمه‌کاره، تنها بازمانده از دوران مدیریت ده ساله عزت‌اله ضرغامی برای مدیر تازه نباشد. در واقع محمد سرافراز ماحصل مجموعه سیاست‌های نادرستی که در شرایط بحرانی و بدون درنظر گرفتن اولویت‌های این سازمان اتخاذ شده را به دست گرفته است. سیاست‌هایی که به جای مهار مشکلات، یک سازمان وابسته و بی‌پول را به جا گذاشت که به نظر می‌رسد با وجود تغییر سیاست‌ها و به زودی‌ها امکان رفع آن‌ها وجود نداشته باشد.

سیاست برد-برد، تأکیدی بر موفقیت ریاست

بنا به گمانه‌زنی‌ها، می‌توان گفت سیاست برد-برد رئیس در آخرین لحظات به واسطه «پوریای ولی» اتفاق افتاد. چنین که او علاوه بر دوستی با جعفری‌جوزانی، مجموعه‌ای را که برای شخص خودش مهم بود، در پایان دوران مدیریتش، با وارد کردن به مرحله «آغاز پیش‌تولید» به عنوان یکی از اولویت‌های ســـازمان برگرداند. بدیـــن ترتیب رئیس تازه صداوسیما و معاونت ســـیمایش علاوه بر پروژه‌های بلاتکلیف قبلی با پروژه نیمه‌کاره‌ای مواجه شده‌اند که به واسطه آغاز تولید و پیش پرداخت میلیاردی باید به پایان برسد. درحالی که لیســـتی از پروژه‌های متوقف مانده در مراحل مختلف پیش‌روی آن‌هاست اما بنا به این سیاست، در اولویت دوم و چندم قرار خواهنـــد گرفت. با وجودی که تا روزهای آخر مدیریت ضرغامی نیز عنوان «توقف» برای هیچ سریالی مورد تأیید از سوی مدیران سیما قرار نگرفت. حتی علی دارابی آخرین‌بار در اردیبهشـــت سال جاری و در مراسم تقدیر از برترین‌های نوروز ۹۳ در توضیح فعالیت‌های صداوســـیما به اعلام آمار و ارقام مقایسه‌ای پرداخت و خبـــر از برنامه‌ریزی طولانـــی مدت در زمینه تولیدات سریال‌های الف ویژه داد. به گفته دارابی در ۱۰ سال آینده تولید بیش از ۷۲ سریال الف ویژه (یعنی ۴ برابر تولید فیلم‌های تلویزیونی) در دستور کار سیما قرار دارد که از میان آن‌ها ۳۰ عنوان به حوزه دفاع مقدس و انقلاب اسلامی مربوط می‌شود.

دارابی در بخش‌هـــای دیگری از حرف‌هایـــش در نگاهی به عملکرد صداوســـیما علی‌الخصـــوص در دوره دوم و در ۴ سال حضور خود به عنوان معاون سیما با اشاره به تحریم‌ها و مشکلات مالی، ادامه‌دار شدن روند دوبله فیلم‌های روز دنیا، تولید پیش از ۱۴۰۰ فیلم تلویزیونی که در مقایسه با آمار ۱۰۰ فیلم در سال برای سینما آن هم در بهترین شرایط، افزایش ۷ شبکه به ۱۰ شبکه پیشین، تولید ۵۰۰ سریال و مجموعه نمایشی در قالب دفاع‌مقدس، کمدی، اجتماعی، خانوادگی، ملودرام و... تولید ۲۰ عنوان سریال الف ویژه را ماحصل تلاش ۴ ساله حضور خود در معاونت سیما و ریاست ضرغامی در دوره دوم دانست.

اولویت پورمحمدی به پایان رساندن نیمه‌کارهای دارابی شد!

بنا به این آمار و ارقام چنین به نظر می‌رســـد که با وجود گمانه‌زنی‌هایی که تاکنون وجود داشته، صداوسیما پس از تحویل به مدیریت جدید علاوه بر کارنامه قابل قبول (از منظر معاون سیما) سایر تولیداتی را که با عنوان پروژه‌های الف ویژه به اتمام نرسانده یا آغاز نکرده است، به عنوان یک میراث به مدیر جدید تحویل خواهد داد. چنین است که در مراسم تودیع و معارفه علی دارابی و علی‌اصغر پورمحمدی، معاونت سیما در چند جمله کوتاه امیدواری خود را برای به سرانجام رساندن فعالیت‌های دارابی ابراز می‌کند.

آن‌طور که به نظر می‌رسد پورمحمدی با وجود این که هنوز گزارش کاری از معاونت سابق سیما دریافت نکرده، اما به خوبی در جریان کارهای نیمه‌کاره سیما قرار دارد. بنا به این اولویت‌ها اوباید در مرحله نخست تکلیف این پروژه‌ها را مشخص کند که در صدر آن نیز پروژه درحال پیش‌تولید «پوریای ولی» قرار گرفته است. ضمن اینکه رسانه به‌واسطه این کارهای نیمه‌کاره و تأمین آنتن به‌واسطه مجموعه‌هایی که تسریع در روند تولید دارند بخشی از مخاطبان خود را از دست داده است. مخاطبانی که حالا به عنوان یکی از هزینه‌های اصلی صداوسیما در طول سال‌های اخیر محسوب می‌شوند و سازمان برای بازگرداندن این مخاطبان باید هزینه‌هایی چنـــد برابر از تأمین بودجه پروژه‌های نیمه‌کاره و تولید پروژه‌هایی که ســـریع به آنتن می‌رسد، تقبل کند. این نیز یکی دیگر از پیامدهای بحرانی است که در طول ۴ سال اخیر به عنوان میراث دوران گذشته برای علی‌اصغر پورمحمدی و در سطح کلان‌تر محمد سرافراز به جامانده است.

رحمان رضایی

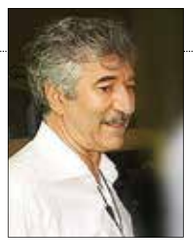

فارابی از مشارکت در «نیکان و بچه غول» کنار کشید

نســـیم: رحمان رضایی درباره وضعیت تولید تازه‌ترین فیلمـــش «نیکان و بچه غول» گفت: در ابتدا پروژه را با بنیاد ســـینمایی فارابی شریک بودیم و بنا بود این ارگان در تولید فیلم از ما حمایت کند اما بعد از این که متوجه شدیم فارابی توانایی حمایت مالی را ندارد این شـــد که از آن‌ها خواســـتیم پروژه را به ما واگذار کنند. این روزها امور مربوط به ســـاخت جلوه‌های ویژه رایانه‌ای این فیلم در حال انجام اســـت و در ادامه، صداگذاری نهایی آن انجام می‌شود و برای نمایش فیلم برنامه‌ریزی خواهیم کرد.

رضایی افزود: با توجه به این‌که ۷۰ درصد کار جلوه‌های ویژه رایانه‌ای است، طبیعی است که «نیکان و بچه غول» به جشـــنواره امسال نخواهد رسید و بعد از اتمام کار، فیلم را برای جشنواره فجر سال آینده نگه خواهیم داشت. فیلم را طوری ساخته‌ایم که توجه مخاطب عام را جلب کند و فکر می‌کنم فیلم در فروش هم خوب عمل کند، به خصوص که این فیلم حالا کاملاً یک فیلم تولید شده در بخش خصوصی است.

سام درخشانی

بازی در تلویزیون مثل هندوانه دربسته است

ایرنا: ســـام درخشـــانی بازیگر نقش فانی در سریال «همه چیز آنجاست»، خروجی کارهای تلویزیونی را همچون هندوانه دربسته و میزان اســـتقبال از آن‌هـــا را کمتر قابـــل پیش‌بینی دانست. سام درخشانی که این روزها مشغول ایفای نقش فرهاد فانی است در سریال «همه چیز آنجاست»، در مورد این کاراکتر توضیح داد: فانی در نگاه کلیشـــه‌ای و معمول کاراکتری منفی به نظر می‌رســـد، اما من تلاش کردم این نقش منفی را دلنشـــین بازی کنم، به گونه‌ای که مخاطب از آن بدش نیاید.

این اتفاق بیشتر در فرم اجرایی نقش و نمود پیدا می‌کند و تلاش من بر این است تا صورت بیرونی این کاراکتر جذاب و دوست‌داشتنی باشد، اما این که مخاطب تا چه میزان همین تصور را از نقش داشـــته باشد و همین احساس و نگاه در او ایجاد شود، واقعاً قابل پیش‌بینی نیست. در اساس، کار کردن و بازی کردن در مدیوم تلویزیون مثل هندوانه دربســـته است و تا زمانی که یک کار روی آنتن نرود، نمی‌توان نســـبت به بازخورد آن پیش‌بینی خاصی داشت.

محمدرضا شرف‌الدین

سینمای تجربی جای امثال حاتمی‌کیا و مجیدی است نه تازه‌کارها!

نســـیم: بیست و ششـــمین جلســـه از سلسله نشست‌های «سینماروایت» با نمایش مستند «بالاتر از ابرها» ساخته الیاس بابایوف برگزار شد. این فیلم زندگی شهید مریم فرهانیان را از زبان زنی اوکراینی که جان خود و مادرش را مدیون این بانوی شهید اســـت، روایت می‌کند. فرهانیان بانویی است اهل خطه جنوب که هنگام حمله عراق به ایران به عنوان نیروی داوطلب در دفاع مردم آبادان حاضر بود و در نهایت نیز در جریان این دفاع به شهادت رسید. در نشست نقد و بررسی محمدرضا شرف‌الدین تهیه‌کننده مستند، گفت: فرهنگ‌های پویا صنعت مستندســـازی را فراگیر می‌کنند. کشوری که مستندسازی ندارد یا درگیر گذشـــته یا در تخیل آینده است. حالا باید پرسید چرا با این فرهنگ و تمدن مستندهای ما اینقدر ضعیفند؟ چرا تا می‌گوییم مستند همه به یاد سیاه‌نمایی اجتماعی می‌افتند؟ سینمای تجربی برای حاتمی‌کیاســـت، برای راعی است، برای مجیدی است نه برای کسانی که تازه از راه رسیده‌اند. این حرفه‌ای‌های هر صنفی هستند که باید سراغ تجربیات تازه بروند.

فرهاد اصلانی

کارهای تاریخی بازیگر را پیر می‌کند

فارس: بازیگر ســـریال «مختارنامـــه» با بیان این‌که فیلم‌های تاریخی بازیگر را پیر می‌کند، گفت: بازیگر نباید دچار پز روشنفکری شود یا این‌که عقیده شـــخصی خود را در نقش دخالت بدهد بلکـــه باید با کودک درونش به سراغ نقش برود و بازی کند.

فرهاد اصلانی گفت: ســـاخت ســـریال ماندگار «مختارنامه» در سال ۸۴ و اواخر دوران مدیریت لاریجانی شـــروع شـــد. فیلمبرداری آن ۴ سال طول کشید و تدوین آن یک سال و پخش آن نیز یک سال به طول انجامید. بعد از بازی در این سریال کارهای مذهبی زیادی به من پیشنهاد شد اما آن‌ها را قبول نکردم.

اصلانـــی همچنین گفت: مـــن هم به نقـــش اهمیت مـــی‌دادم و حتی در صحنه‌هایی که بازی نداشـــتم نیز به ســـر صحنه می‌رفتم. وی با اشاره به این‌که هنگام بازی در «مختارنامه» یک ســـال خانه‌نشین شده بوده گفت: کار تاریخی بازیگر را پیر می‌کند زیرا بازیگر از فضای واقعی که در آن زندگی می‌کند و محیطی که در آن است دور می‌شود و باید انرژی بیشتری بگذارد.